

18. januar 1947, spørgsmålet om oprettelse af forskningsråd, som skulle kunne sørge for, at der stilledes midler til rådighed for forskningsopgaver uden selv at have initiativ til at stille opgaverne. Dette er grundlaget for det af to af kommissionen nedsatte underudvalg i efteråret 1951 i forening færdiggjorte forslag om oprettelsen af en videnskabsfond.

Punkt 2. Er samtlige videnskabelige institutioner, også sådanne, som ikke direkte er repræsenteret i videnskabskommissionen, indforstået med det stillede forslag?

Undervisningsministeriet har ikke kunnet forhandle med samtlige videnskabelige institutioner om det fremsatte forslag, men der er ikke fra nogen side fremsat indsigelser mod forslaget, der forøvrigt dækker ethvert videnskabeligt område i Danmark.

Punkterne 3, 4, 7, 8 og 10 lyder således:

Punkt 3. Hvilke beløb er i årene 1945—51 ydet dansk forskning fra ind- og udland? Herunder ønskes en redegørelse for, hvilke beløb der er ydet af såvel offentlige som private fonds, Marshallhjælp, tipsmidler m. v., samt hvilke beløb der er indgået under annua og rådighedssummer.

Punkt 4. Hvilket yderligere behov for midler er konstateret gennem ikke bevilgede ansøgninger? Hvilke nye opgaver foreligger?

Punkt 7. Såfremt ministeriet måtte være i besiddelse af materiale til belysning af de midler, der tilgår forskningen i andre lande, eventuelt ledsaget af en oversigt, vil udvalget sætte pris på at blive gjort bekendt hermed.

Punkt 8. En redegørelse for det arbejde, der hidtil er gjort på nordisk område for at fordele og koordinere forskningsopgaver. Foreligger der planer for en nærmere fremtid?

Punkt 10. En redegørelse for det arbejde, der indenfor UNESCO er udført og udføres for at fordele og koordinere forskningsopgaver.

De oplysninger, udvalget udbeder sig under disse punkter, vil det tage meget lang tid — antagelig flere måneder — at indsamle, såvidt de overhovedet lader sig fremskaffe, hvad der for norges vedkommende kan være tvivlsomt.

Såfremt besvarelse af disse spørgsmål herefter måtte have interesse for udvalget, vil man søge det fornødne materiale tilvejebragt gennem udenrigsministeriet og på anden måde og fremsende det efterhånden, som det måtte indkomme.

Angående punkt 6: „En redegørelse for den støtte, der ydes forskningen indenfor de øvrige nordiske lande“, og punkt 9: „I Norge har de offentlige fonds en fællesbestyrelse. Nærmere oplysning ønskes“, vil der i løbet af nogle dage blive fremsendt oplysninger.

Punkt 5. Vil der udover de her foreslåede beløb blive stillet forslag om f. eks. forøgelse eller nybevilling af rådighedssummer til universiteter og højere læreanstalter eller midler til sekretærhjælp for forskere?

Dette spørgsmål må besvares bekræftende. Driften af universiteterne og de højere læreanstalter må stadig gennemføres ved hjælp af bevillinger på finansloven. Videnskabsfondens midler kan ikke være beregnet til at dække udgifter i forbindelse med den forskning, der foregår som et nødvendigt led i disse institutioners virksomhed som undervisnings- og forskningsanstalter. Såfremt løsningen af universiteternes og de højere læreanstalters almindelige opgaver skønnes at kræve bevillinger som de af udvalget nævnte, herunder også sekretærhjælp til forskning, vil forslag om sådanne bevillinger på finansloven kunne blive nødvendige. Videnskabskommissionen vil i sine videre undersøgelser også tage denne side af videnskabens virksomhed op til undersøgelse.

Punkt 11. Med hvilken begrundelse skal den foreslåede fond — til forskel fra Rask-Ørsted fonden — ledes udelukkende af videnskabsmænd? Hvorledes tænkes den bevillingsmæssige kontrol gennemført?

Når det i lovforslaget er foreslået, at videnskabsfondens bestyrelse skal bestå alene af videnskabsmænd, er det ud fra den betragtning, at man herved vil kunne opnå den enkleste administration af fonden.

Kun videnskabsmænd kan sagligt bedømme de ansøgninger, der her bliver tale om. En bestyrelse, hvori kun videnskabsmænd har sæde, vil lettest kunne orga-